

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Deres ref.: 15/1233   Vår ref.: 15-879

Oslo, 19. juni 2015

Høringsuttalelse om praktisk-teologisk utdanning etter at Den norske kirke blir rettssubjekt

Human-Etisk Forbund er opptatt av hvordan religion og livssyn organiseres i den norske staten. Vi ber derfor nok en gang om å bli satt på høringslista når Kulturdepartementet (KUD) kommer med forslag som omhandler forholdet mellom staten og Den norske kirke (Dnk).

Om forholdet mellom staten og Den norske kirke fra 2017

Vi ser at departementet fremdeles omtaler den tidligere planlagte virksomhetsoverdragelsen av de statlig ansatte i Dnk til et nytt rettssubjekt som «et tydelig skille mellom staten og Den norske kirke». Det er et mål vi støtter fullt ut, men vi er uenige i at denne beskrivelsen gir et godt bilde av det faktiske forholdet når departementets foreslåtte endringer blir gjennomført fra og med 2017. Vi sa det slik i vår høringsuttalelse høsten 2014:

«Resultatet av endringene KUD presenterer i høringsnotatet er at Den norske kirke (Dnk) forblir et strengt lovregulert, statlig trossamfunn, selv om organisasjonsleddene i Dnk ikke lengre vil være statlige virksomheter (pga. den foreslåtte virksomhetsoverdragelsen).»

Lovregulering av myndighet til å fastsette kvalifikasjonskrav

Vi er enige med departementet i at Dnk selv bør stille de kvalifikasjonskrav de ønsker til sine prester. Imidlertid kan Dnk fint stille slike krav uten noen spesifikk lovhjemmel. Departementets foreslåtte nye lovformulering (pkt. 2.3.3) er derfor overflødig, og bidrar til unødvendige, juridiske bånd mellom staten og Dnk.

Human-Etisk Forbund foreslår derfor å oppheve kirkelovens § 31 uten å erstatte den med ny tekst.

Etatsutdanning

Den praktisk-teologiske utdanningen har hittil vært en statlig etatsutdanning på linje med utdanningene i Tolletaten, Kriminalomsorgen og Jernbaneverket. Departementet redegjør også for hvordan praktisk-teologisk utdanning kun er tilgjengelig for

medlemmer av Dnk, gjennom kravet som stilles til deltakelse i «stiftspraksis» (pkt. 2.1.6). Når kravet om Dnk-medlemskap for å ta praktisk-teologisk utdanning opprettholdes, viderefører det studiets særegne, interne karakter også etter den foreslåtte omorganiseringen.

Departementet har foreslått at Det praktisk-teologiske seminar skal innlemmes i Universitetet i Oslo, Teologisk fakultet. Vi ser det som uakseptabelt at Universitetet i Oslo (UiO) skal ha studier som kun er åpne for medlemmer av et bestemt trossamfunn, i dette tilfellet Dnk. I praksis etablerer man da et lukket studie ved UiO.

Eierskapet til Det praktisk-teologiske seminar

I prosessen med å skille Dnk ut fra staten er vi enige med departementet i at det «ikke lenger er naturlig at staten er ansvarlig for en særskilt institusjon som Det praktisk-teologiske seminar.» (pkt 4.1)

Kulturdepartementet foreslår likevel å flytte Det praktisk-teologiske seminar til Universitetet i Oslo v/ Teologisk fakultet. Når departementets mål med dette forslaget er at staten ikke skal ha spesielt ansvar for praksisdelen av presteutdannelsen i Dnk, er det underlig at løsningen de foreslår er å flytte ansvaret for utdanningen fra et departement til et annet departement (jf. pkt. 5.2).

Vi foretrekker den modellen departementet skisserer hvor en kirkelig institusjon ivaretar den praktisk-teologiske utdannelsen.

Departementet hevder at en kirkelig institusjon vil gjøre det vanskelig å ha praksis integrert i de akademiske teologistudiene. Vi kan ikke finne belegg for en slik påstand i høringsnotatet. Derimot beskriver departementet hvordan det allerede i dag er et samarbeid mellom de to ulike institusjonene UiO v/ Teologisk fakultet og Det praktisk-teologiske seminar om et slikt utdanningsløp. Departementet viser også til hvordan Kirkelig utdanningscenter i nord samarbeider om slik utdanning med hele fem ulike universiteter og høyskoler. Departementet viser også til at tilsvarende utdanning for majoritetskirkens prester i Sverige, Danmark og England skjer gjennom kirkelige institusjoner etter, eller samtidig med, akademiske studier (pkt. 2.2.1 og 2.2.5). Det kan også la seg gjøre i Norge.

Human-Etisk Forbund foreslår å overlate Det praktisk-teologiske seminar og organiseringen av institusjonen til Dnk.

Eierskapet til Kirkelig utdanningscenter i nord

Human-Etisk Forbund gir sin tilslutning til departementets forslag om at Kirkelig utdanningscenter i nord overføres til Dnk.

Avsluttende kommentar

Vi gir vår fulle tilslutning til regjeringsplattformens mål om at «Både samfunnet, kirken og staten er best tjent med et tydelig skille mellom kirke og stat.» Vi skulle derfor gjerne sett at Kulturdepartementet fulgte opp dette uten å foreslå halvstatlige løsninger.

Vennlig hilsen

Kristin Mile
generalsekretær